

ชาวกำโลน หมู่บ้านคีรีวง นครศรีธรรมราช
ชวนไปชิมทุเรียน-มังคุด
พร้อมสัมผัสอากาศดีที่สุดในประเทศไทย

ที่มา	เทคโนโลยีเกษตร
ผู้เขียน	ทะนุพงศ์ กุสุมา ณ อยุธยา
เผยแพร่	วันอาทิตย์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2564

ชาวบ้านตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช หรือที่รู้จักกันว่า บ้านคีรีวง มีอาชีพหลัก คือการทำสวนผลไม้ผสม รวมกันหลายชนิดที่เรียกว่า "สวนสมรม" เช่น มังคุด เงาะ ทุเรียน สะตอ ฯลฯ อยู่บนพื้นที่ภูเขาหลวงที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งดิน น้ำ และอากาศ จึงทำให้ผลไม้ที่จากแหล่งนี้มีคุณภาพทั้งรสชาติและขนาด โดยไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมี ช่วยลดต้นทุน และเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ มีตลาดรองรับแน่นอนตลอดทั้งปี

นอกจากคุณภาพไม้ผลที่เป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาชิมกันอย่างคึกคักในช่วงเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูผลไม้เมืองใต้แล้ว การ

ลำเลียงผลไม้จากบนภูเขาผ่านเส้นทางลาดเลาะ ขรุขระด้วยพาหนะอย่าง
มอเตอร์ไซค์ที่ด้านหลังผูกยึดติดกับไม้และเข่งซ้าย-ขวาใช้บรรทุกผลไม้
ถือเป็นเสน่ห์ของวิธีการทำสวนผลไม้ที่หาดูได้ยาก

คุณสมชายกับคุณแดง(ภรรยา)

คุณสมชาย ชำนิ อยู่บ้านเลขที่ 1 หมู่ที่ 9 ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา
จังหวัดนครศรีธรรมราช โทรศัพท์ (084) 845-1634 มีอาชีพหลักคือการทำ
สวนผลไม้หลายชนิด ปลูกในพื้นที่เดียวกัน อาทิ ทุเรียนหมอนทอง
มังคุด และกลางสาตเล็กน้อย ใช้พื้นที่ 20 ไร่

คุณสมชายให้ข้อมูลว่า ไม้ผลที่ตัวเองและชาวบ้านแถวนี้ปลูกมีวิธีคิด
เหมือนกัน คือไม่ได้เน้นขายเชิงพาณิชย์ พื้นที่ปลูกมีลักษณะเป็นภูเขาที่มี
ป่าล้อมรอบ อุดมไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ ดังนั้น ความ
จำเป็นเรื่องการใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์จึงน้อยลง เพราะธรรมชาติดูแลกันเอง
ศัตรูทางธรรมชาติแทบจะไม่มี จึงเห็นได้ว่าคุณภาพของผลไม้จากแหล่ง
นี้มีความสมบูรณ์อย่างมากทั้งรสชาติและขนาด

ต้นทุเรียนหมอนทองมีความสมบูรณ์โดยไม่ต้องใส่ปุ๋ยยาเพราะปลูกในพื้นที่ภูเขา

การปลูกทุเรียน

คุณสมชายปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองมีจำนวน 20 ต้น มีอายุต้นไม้เท่ากัน เพราะต้องปลูกทดแทน แต่ส่วนมากอายุเฉลี่ย 10-25 ปี ต้นพันธุ์มีทั้งซื้อมาจากสุราษฎร์ธานี หรืออาจขยายพันธุ์เองด้วยต้นพันธุ์เป็นทุเรียนพื้นบ้านแล้วใช้ยอดหมอนทองมาเสียบ เนื่องจากทุเรียนพื้นบ้านแข็งแรง ทนทาน

“ควรสำรวจพื้นที่บริเวณที่จะขุดหลุมปลูกก่อนว่าเป็นเส้นทางของมดปลวก หรือแมลงอะไรที่มารบกวนหรือไม่ เพราะดินที่ติดมากับต้นพันธุ์เป็นขุยมะพร้าว ชี้แกลบ ซึ่งมดชอบแล้วจึงขุดหลุมปลูกขนาด 30 หรือ 50 เซนติเมตร ลึกเล็กน้อยเพราะต้องการให้โคนต้นโผล่พ้นปากหลุมเพื่อจะใช้ดินกลบโคนคล้ายหลังเต่าป้องกันไม่ให้น้ำท่วม ส่วนระยะต้น 9 คูณ 9 เมตร แล้วใช้พื้นที่ระหว่างต้นทุเรียนแซมด้วยมังคุด เพราะเป็นระยะที่ทรงพุ่มไม้เบียดกัน”

รถพร้อมใส่เต็มแข่ง แล้วต้องใช้กระสอบปิดปากแข่งเพื่อป้องกันทุเรียนตกหล่นออกจากแข่ง

ช่วงที่รอใบอ่อนแตกระยะ 3 เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 เพียงช้อนกาแฟ ต่อต้น ให้ใส่ 2-3 เดือน ต่อครั้ง โดยในช่วงใบอ่อนแตกถือว่าสำคัญเพราะ จะเกิดเพลี้ยไก่แจ้ที่มีจุดขาวเป็นกลุ่ม ให้ใช้ยาฉีดพ่นเล็กน้อย อีกทั้งยังอาจ เจอเพลี้ยไฟหรือโรคราน้ำค้างเข้าทำลายใบจึงควรเด็ดใบทิ้งไม่ต้องใช้ยา

ในช่วงทุเรียนมีอายุ 2-3 ปี ก็ยังใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 เพียงแต่ต้องเพิ่ม ปริมาณมากขึ้นเป็น 2 กิโลกรัม ต่อต้น แต่ถ้าใช้อินทรีย์วัตถุใส่ 3-4 กิโลกรัม ต่อต้น โดยใส่ปีละ 1-2 ครั้ง สำหรับคุณสมชายเลือกใส่ อินทรีย์วัตถุ เพราะต้องการปรับค่าความเป็นกรด/ด่างในดินเพื่อให้ดินมี ความสมดุลของแร่ธาตุแล้วยังตัดเศษใบไม้หรือหญ้าหมักเพื่อใช้เป็นปุ๋ย พืชสดด้วย

จุดกองทุเรียน

คุณสมชาย บอกว่า ถ้าใส่ใจให้ปุ๋ยเต็มที่ ดูแลเรื่องน้ำและวัชพืชต่างๆ อย่างดีจะให้ผลผลิตในเวลา 5 ปีจากเริ่มมีดอก แต่ยังไม่เก็บเพราะต้นยังอายุน้อยไป แต่จะปล่อยให้ทุเรียนสะสมอาหารให้เต็มที่เสียก่อนจนถึงเวลาประมาณ 8 ปี จึงเริ่มทำผล โดยรุ่นแรกๆ มักจะเก็บไว้ไม่เกิน 15 ผลต่อต้น น้ำหนักต่อผลประมาณ 4 กิโลกรัม

ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มมีดอกจนเก็บผลผลิตประมาณ 120 วัน คุณสมชายชี้ว่า ตอนผลอ่อนต้องระวังหนอนเจาะกินเมล็ดใน แล้วยังมาวางไข่ หรือ หนอนที่ชอบซ่อนไข่ผิวทุเรียนหรือผีเสื้อกลางคืน อาจป้องกันด้วยสารเคมีจางๆ ผสมน้ำในอัตรา 100 ซีซี ต่อน้ำ 200 ลิตร ฉีดที่ทรงพุ่ม ผสมไปกับปุ๋ยเกล็ดเพื่อบำรุงใบ

มังคุดที่ลำเลียงมาจากสวนนำมาไว้ที่จุดกองมังคุด

สวนแหล่งน้ำมาจากน้ำตกแล้วต่อท่อเข้ามาใช้ในสวน ที่ผ่านมาไม่เคย
ประสบปัญหาขาดน้ำ แต่ถ้าเป็นช่วงกำลังเปลี่ยนจากดอกเป็นผลหรือช่วง
ทางแย้จะต้องรดน้ำสม่ำเสมออย่าให้ขาด มิเช่นนั้นผลอ่อนจะลีบแห้ง
เสียหาย

ทุเรียนหมอนทองมีน้ำหนักประมาณ 3-5 กิโลกรัม ต่อผล จะตัดขาย
ประมาณ 70-80 เปอร์เซ็นต์ เปลือกบาง หวานมัน ขนาดเมล็ดใหญ่หรือ
เล็กขึ้นอยู่กับรูปทรงและขนาด หนามสีน้ำตาลไม่เขียวเหมือนแถวชุมพร
เพราะเติมแคลเซียมโบรอน จึงเป็นจุดเด่นของทุเรียนหมอนทองคีรีวง

ทุเรียนบางต้นดูโทรมภายนอกแต่ทุกกิ่งก้านยังให้ผลผลิตตก

ที่ผ่านมา ได้ผลผลิตทุเรียนรวมกว่า 1 ตัน ราคาขายส่งหน้าสวนกิโลกรัม ละ 70 บาท โดยมีพ่อค้ามาตีราคาที่สวนก่อน ขณะเดียวกัน เจ้าของสวน จะเลือกพ่อค้ารายที่ให้ราคาพอใจที่สุดจึงตกลง ทั้งนี้ การขายจะคละ ขนาดเหมาะสม แล้วตกลงให้ผู้ซื้อทำหน้าที่เก็บจากต้น ส่วนเจ้าของสวน มีหน้าที่ลำเลียงทุเรียนบรรทุกใส่รถมอเตออร์ไซค์ที่ด้านหลังผูกยึดติดกับ ไม้และเข่งซ้าย-ขวา ลงไปที่ลาน ส่งให้พ่อค้านำไปขายที่ตลาดกลาง ชุมพร

ปลูkmังคุด

มังคุดเป็นพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิม ใช้วิธีขยายพันธุ์จากเมล็ด หรือถ้าเป็นต้นอ่อนที่เกิดจากเมล็ดร่วงจะแซมมาปลูก จำนวนต้นมังคุดประมาณ 200 ต้น มีหลายรุ่นอายุเฉลี่ย 30 ปี การปลูกมังคุดจะดูความเหมาะสมว่าบริเวณใดควรปลูก ถ้ามีพื้นที่ว่างก็จะปลูกแซม อย่างไรก็ตาม การปลูกไม้ผลแต่ละชนิดของคุณสมชายเป็นแนวทางแบบชาวบ้านที่มักดูความเหมาะสมของไม้ผลแต่ละชนิดว่าสมควรปลูกตรงไหน เพื่อให้ได้ประโยชน์จากแสงแดดและน้ำ อีกทั้งยังเพื่อช่วยให้การดูแลจัดการเป็นไปได้ง่าย ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

ลูกชายคุณสมชาย(เสื้อแดง)ลำเลียงทุเรียนลงมาจากเขาหลวง

เมล็ดปลูกใช้เวลาประมาณ 4 ปี จึงเริ่มแตกกิ่ง ใบ จากนั้นนำลงดิน โดยต้องปลูกให้เสมอผิวดิน ส่วนวิธีปลูกมังคุดทั้งเรื่องใส่ปุ๋ย ดูแลเหมือนกับทุเรียน อย่างไรก็ตาม มังคุดเป็นไม้ผลที่มีความแข็งแรง ทนทานกว่าทุเรียน ไม่ค่อยพบโรค ไม่จำเป็นต้องใส่ยาประเภทใดทั้งสิ้น มังคุดใช้เวลา 6 ปีจึงเก็บผลได้

ช่วงที่มังคุดแก่ก็ร่วงออกพร้อมกันคือเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคมไปจนถึงตุลาคม ช่วงเริ่มมีผลผลิตใหม่ๆ ราคาสูง ผ่านไปเล็กน้อยราคาลดลงอย่างรวดเร็วเพราะทุกสวนได้ผลผลิตพร้อมกัน สวนคุณสมชายเก็บผลมังคุดเมื่อปี 2561 ได้ปริมาณต้นกว่า มีรายได้จากการขายมังคุดแสนกว่าบาท

“จำนวนมังคุด 7-8 ผล ต่อกิโลกรัม อันนี้คละขนาด แต่ถ้าคัดเฉพาะผลใหญ่ได้ 5 ผล ต่อกิโลกรัม เป็นมังคุดทองถิ่นของศรีวังที่มีชื่อว่า มังคุดภูเขา ที่มีลักษณะผลใหญ่กว่ามังคุดที่อื่น สีชมพู เปลือกหนา เพราะเกิดจากลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขา มีความชื้น ปลูกร่วมกับป่าตามธรรมชาติ ไม่ต้องใช้สารเคมีเร่งหรือกระตุ้น”

บรรทุกทุเรียนประมาณ 50 ลูกหรือกว่า150 กก.ต่อเที่ยว

อาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างบรรทุกผลไม้ เอกลักษณะที่หาดูยาก

จุดเด่นที่ศรีวังคงไม่เพียงคุณภาพผลไม้ แต่ที่เลื่องชื่อแล้วดูน่าสนใจคงเป็นเรื่องวิธีเก็บผลไม้ของชาวบ้านที่ปลูกบนเขา มีเส้นทางคดเคี้ยวแคบ บางจุดสูงชัน มีระยะทางไกล ทำให้รถกระบะไม่สามารถสัญจรได้ จึงมักว่าจ้างคนในหมู่บ้านบรรทุกผลไม้ชนิดต่างๆ ลงมาจากภูเขาด้วยการใช้มอเตอร์ไซค์ที่ด้านหลังผูกยึดติดกับไม้และเชือกข่าย-ขวที่ใช้บรรทุกผลไม้ เกิดอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างเฉพาะกิจ โดยใช้ระยะทางเป็นตัวกำหนดราคา ถ้าสวนอยู่ลึกไกลมากจะมีค่าใช้จ่ายมากหน่อย ทั้งนี้ แต่ละสวนจะมีทีมงานที่เคยว่าจ้างกันเป็นประจำ

หมู่บ้านคีรีวงถือเป็นแหล่งความสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติ เพราะตั้งอยู่ท่ามกลางเทือกเขา ป่าไม้และสายน้ำ จนเป็นที่ขึ้นชื่อว่า "หมู่บ้านที่อากาศดีที่สุดในประเทศไทย" ชาวบ้านทุกครัวเรือนมีวิถีชีวิตที่สงบช่วยเหลือพึ่งพากันจนเกิดเป็นสังคมแบบเครือญาติ ทั้งยังเป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตแบบชาวสวนอยู่กับธรรมชาติ

ลักษณะพื้นที่ปลูกทุเรียนของคุณสมชาย

ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม ถือเป็นช่วงหน้าผลไม้กำลังออกชุก ทั้งทุเรียน ลองกอง เงาะ มังคุด จำปาตะ สะตอ แถมยังได้ชมวิถีความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ชิมอาหารและขนมพื้นบ้านแสนอร่อย พร้อมกับที่พักในแบบธรรมชาติ จึงเป็นที่ถูกใจของนักท่องเที่ยวแนวนิยมไพรต่างปีกหมดไปที่หมู่บ้านคีรีวงกันอย่างคึกคัก...แล้วท่านจะมั่วรอทำไม

.....

เผยแพร่ในระบบออนไลน์ครั้งแรก เมื่อวันที่จันทร์ที่ 30 กันยายน พ.ศ.2562

Update 04/07/2021